

Укладання історії у малюнках про події, пережиті дитиною

Методичні рекомендації для роботи з дітьми з порушеннями слуху

Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України
(відділ освіти дітей з порушеннями слуху)

Інклюзивно-ресурсний центр №3 Деснянського району м. Києва

<https://www.facebook.com/groups/268693925325131/permalink/296569469204243/?mibextid=ztldM3>

Укладання історії у малюнках про події, пережиті дитиною.

Методичні рекомендації для роботи з дітьми з порушеннями слуху

*Світлана Литовченко, Оксана Таранченко, Валентина Жук, Ольга Вовченко (Прокопенко),
Володимир Шевченко, Віра Литвинова*

◆ Для роботи з дітьми з порушенням слуху традиційне широке використання наочних матеріалів та методів – малюнки, схеми, підписи, фотографії, відеозаписи; інсценування, драматизація, ілюстрування казок, оповідань, реальних подій тощо.

♥ Сьогодні наші діти навчаються переважно дистанційно, значна робота здійснюється вдома батьками та членами родини. Однаково важливими для розвитку дитини є як спеціально організовані заняття, так і цікаві спільні ігри, ефективна комунікація, взаємодія під час виконання побутових справ та звичайного життя родини.

◆ Пропонуємо цікаву та корисну форму роботи із дитиною – складання історії у малюнках про події, пережиті дитиною, що можна оформити у вигляді книжок (за матеріалами Порадника для батьків дошкільників «Листи про виховання дітей з порушеннями слуху», автори – співробітники Клініки імені Джона Рейсі у м. Лос-Анджелес США під керівництвом Е. Л. Ловелла, С. Мейер).

◆ Малюнки допомагають у поясненні слів та ситуацій, створюють дитині можливість пригадати минулі події, допомагають їй очікувати події, які мають відбутися. Малюнки (фотографії, ескізи) про минулі події з життя дитини і родини можуть становити зміст «книжок», які створюються вдома і далі використовуватимуться для соціального та мовленнєвого розвитку дитини.

◆ Книжки у малюнках про різні події дають дитині можливість слухати розповіді; соціальні знання та мовленнєві конструкції «виникають» із справжнього досвіду. Такі

розповіді для дитини будуть важливими, тому що саме вона була і буде у них головною діючою особою. Під малюнками автори пропонують записати короткі речення (навіть якщо спочатку дитина не зможе їх прочитати, вона сприйматиме текст, що покращить результати на майбутнє).

◆ Жодна з куплених книжок не матиме такого значення для дитини, як та, що містить події, які пережила саме вона. Доцільно виконати багато таких книжок-щоденників і зберігати їх, поклавши у місці, легко доступному для дитини, щоб у будь-яку хвилину вона могла їх дістати (варто подумати над тим, щоб вони були виконані з цупкого паперу/картону). З практичного досвіду – дитина часто заглядатиме до них, а, можливо, навіть захоче пояснити їх зміст молодшому братові або сестрі.

✦ Поради авторів методу до підготовки та виготовлення книжок з історіями життя дитини.

Історії у малюнках, які стосуються пережитого дитиною

(поради для батьків)

Оповідання у малюнках дозволять Вам розповісти про різні події, які очікуються, під час самої події або після її закінчення. Всі діти люблять книжки з малюнками, з яких можна створити цілі розповіді, а ті книжки, які Ви виконаєте для Вашої дитини будуть мати для неї особливе значення. Малюнки і історії у малюнках на тему пережитого також прискорюють мовленнєвий розвиток і поширюють словниковий запас дитини.

1. Збирайте малюнки (фотографії) місць, до яких Ви часто ходите з дитиною – магазин, дім бабусі, ринок, парк, дитячий майданчик тощо. Використовуйте такі малюнки (фотографії) у роботі зі своєю дитиною.

2. Малюйте малюнки, щоб допомогти дитині розібратися зі стресовими, неприємними для неї ситуаціями.

3. Використовуйте малюнки, щоб допомогти дитині очікувати на майбутні події (підготовка до відвідування лікаря, театру тощо).

4. Майте олівець і папір під рукою і виконуйте ескізи, малюйте, розмовляючи з дитиною.

5. Пишіть друкованими буквами короткі речення або висловлювання під малюнками, які використовуєте у роботі з дитиною.

6. Збирайте фотографії знайомих дитині осіб – родичів, сусідів, продавця, лікаря тощо. Використовуйте такі фотографії у роботі зі своєю дитиною.

7. Збирайте малюнки, зображення улюблених тварин своєї дитини; інших тварин, які цікавлять дитину.

8. Збирайте малюнки улюбленої діяльності дитини – ігри з м'ячем, плавання, катання на велосипеді, розкачування на гойдалці тощо.

9. Використовуйте малюнки після якоїсь події, щоб допомогти дитині пригадати її.

10. Зробіть кілька книжок з малюнками для своєї дитини за категоріями, наприклад: їжа; одяг; все, що рухається тощо.

11. Виконайте альбом із фотографіями своєї дитини, які показують її розвиток і успіхи.

12. Зробить книжку про події, пережиті Вашою дитиною.

Важливо привертати увагу дитини до деталей зовнішності, дій людини, які свідчать про її емоційний стан, мотиви поведінки; розвитку навичок спостереження, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, визначення різниці у одязі хлопчиків і дівчат, представників різних професій тощо.

Дотична до розглянутої методика «Щоденник подій життя дитини». Педагоги відмічають, що навчившись розповідати про події свого життя, зміст яких дитині повністю зрозумілий, вона вчиться розуміти зміст подій, що відбуваються з іншими людьми, та відобразити їх в усному та письмовому мовленні.

 Варто зазначити, що в умовах війни важливо стабілізувати психологічний стан дітей, створити зону комфорту, яка асоціювалася б з мирним життям, сприяла усталеному режиму дня, відволікала від тривожних новин.

Згадуючи про події, яка пережила дитина, слід добирати приємні радісні моменти, що викликають позитивні емоції у всієї родини, не привертати увагу до негативних спогадів, за можливості обговорювати пережите в ігровій формі, з позитивним фоном, натомість мріяти, «фантазувати» про щасливі майбутні події (повернення до дому, зустріч з бабусею, друзями, вчителями, похід до улюбленого парку тощо).

Важливо дати дитині відчуття безпеки, впевненості у тому, що дорослі можуть відповісти на важливі питання (обговорювати події війни спокійно, із врахуванням віку дітей, вислуховувати).

За потреби для надання дитині психологічної підтримки слід звернутися за фаховою допомогою до психолога.

Не зважаючи на складні обставини війни, варто сприяти формуванню у дітей позитивного світосприйняття, запевняти у тому, що незабаром ми знову повернемося до мирного життя.